

JILL
CHILDS

Má mateřská láska hranice?

GRACIANO TAJEMSTVÍ

GRACIINO TAJEMSTVÍ

Copyright © Jill Childs, 2018

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Martina Valentová, 2020

Cover © Sabina Chalupová, 2020

© DOBROVSKÝ s. r. o., 2020

ISBN 978-80-277-0734-8 (pdf)

GRACIINO TAJEMSTVÍ

JILL
CHILDS

Pro Annu

1. KAPITOLA

Jennifer

Londýn, 2000

Byla jsem právě v supermarketu, když mi zazvonil telefon. Chystala jsem se zavázat průhledný igelitový sáček, který se napínal pod váhou rajčat. Když jsem si přidržela mobil u ucha, ucítila jsem z prstů jejich vůni.

Zralou a pronikavou.

„Kde jsi?“

Richard.

Zastavilo se mi srdce. Jeho hlas zněl napjatě a odhodlaně. Zamrazilo mě z toho. Mlčela jsem a čekala.

„Jen?“

„Co se děje?“ Nemůžeš to být ty. Prostě nemůžeš.

„Jsem u Queen Mary.“ Odmlčel se. To hrobové ticho a jeho zaváhání mluvilo za vše. „Musíš přijet.“

Slova zůstala viset ve vzduchu. Sáček mi vyklouzl z ruky. Vypadlo z něj rajče, skutálelo se po vystavené zelenině a zastavilo o okraj přepravky. Kolem mě se prodrala nějaká žena, natáhla se pro svazek jarní cibulky a položila ho do drátovaného košíku, zavěšeného na ruce. Za ní stál kočárek se zdviženou stříškou. Miminko v něm se rozplakalo.

„Cože?“ zeptala jsem se.

Žena utrhla z role igelitový sáček a sáhla po rajčatech.

„Prosím tě, nevyváděj.“ Richardův hlas zněl vzdáleně. „Je tam někdo s tebou?“

Opřela jsem se o přepravku, abych neztratila rovnováhu. Ženiny prsty se natáhly po rajčatech, utrhly je a vložily do sáčku.

Richard řekl: „Všechno bude v pořádku.“

Nemohla jsem dýchat. „A co?“

Zaváhal a jeho odmlčení a strach říct mi pravdu prozrazoval, že se stalo něco hrozného.

„Došlo k nehodě. S autem.“ Znovu se odmlčel. „Prostě přijed.“

„K nehodě?“ Vzteky jsem zatnula ruce v pěst. Chtěla jsem s něčím hodit nebo někoho praštit.

„Zavolej mi, až sem dorazíš. Dobře?“

„Proboha, řekni mi to!“

Povzdychl si: „Prostě sem přijed.“

Zavěsil. Začala jsem se třást.

Praštila jsem hranou dlaně do rajčat. Z praskliny vystříkla šťáva. Mladá žena uskočila a zahleděla se na mě. Pár, který procházel kolem s nákupním vozíkem, se zastavil a obrátil se. V jejich tvářích se zračila nelibost.

Richard vypadal unaveně. Čekal na mě u vchodu na dětskou jednotku intenzivní péče. Jak jsem se k němu blížila rychlou a ráznou chůzí, napjatě mě přelétl očima.

Jeho kabát ležel na židli v čekárně. Na stole stál kelímek a na víčku měl skvrny od kávy. Na stěně za ním byla nalepena obrovská samolepka s myškou Minnie. Odlupoval se jí vršek ucha.

Rozhlédla jsem se. „Kde je?“

Našpulil rty. „Jenny, uklidni se. Prosím.“

Zatnula jsem pěsti a zaryla si nehty do dlaně. „Jedna noc. Slíbil jsi mi to. Slíbil jsi, že se o ni postaráš.“

Prosil mě, aby si tě mohl vzít na víkend. Neměla jsem mu to dovolit. Můj hlas zněl přiškrceně, jak jsem se snažila nekřičet.

„Řekni mi *všechno*. Hned teď.“

Posadil se a ukázal na židli vedle sebe. Cítila jsem se tak křehká, že jsem sotva dokázala ohnout kolena.

„Vrazilo do nich auto. Šlo o čelní náraz. Jelo opačným směrem, dostalo smyk a...“ Svěsil hlavu a zahleděl se na své hnědé polobotky.

„Vrazilo do nich?“ Řekl do *nich*, ne do *nás*. Snažila jsem se to pochopit. Naklonila jsem se k němu blíž a ucítila jeho povědomou vůni. „Ty jsi u toho nebyl?“

Neodpověděl. Ve tváři se mu odrážela únava a najednou vypadal staře. Nohy, které spočívaly na tvrdé nemocniční podlaze, se mi začaly chvět.

„Airbag vystřelil. Elle nic není. Je sice pohmožděná, ale v pořádku.“ Na chvíli se odmlčel. „Poslali ji domů. Ale ten druhý řidič...“ Kousl se do rtu a odvrátil se.

„A jak je na tom Gracie?“ Naštvaně jsem se odtáhla. „Kde je?“

Richard mi pohlédl do očí. Ty jeho byly zarudlé. Než znovu upřel zrak na podlahu, zahlédla jsem v nich strach. Polkl.

„Je v kómatu. Nevědí jistě –“

Ucítila jsem v žaludku ostrou bolest, která mě přinutila předklonit se. Zlomila jsem se v pase. Otevřela jsem pusu, snažila se něco říct a potom ji zase zavřela. Rukama jsem se držela za břicho a snažila se zastavit bolest.

Ticho. Za námi se ozval klapot podpatků. Někdo procházel chodbou, pak zahnul za roh a zvuk se vytratil.

Richard řekl: „Zkus se uklidnit, prosím. Všichni dělají, co můžou.“

Snažila jsem se uklidnit. Zdvihla jsem hlavu a podívala se přes něj na dvojité dveře, které vedly dál na oddělení.

„Musím ji vidět. Okamžitě.“

Přikývl a vyčerpaně vstal. U dveří nápadně zmáčkl pumpičku dávkovače dezinfekce a vetřel si ji mezi prsty a do dlaní. Potom mi naznačil, abych udělala to samé. Vytáhl z umělohmotného výdejníku dva modré balíčky a jeden mi podal. Zírala jsem na něj a potom sledovala Richarda, jak z toho svého vybalil roušku, zahákl si elastická poutka za uši a otevřel chlopně kolem úst a nosu. Sevřel se mi žaludek. Zase ta bolest. *Ach, bože. Ach, můj bože.*

Ostře se na mě podíval. „Mohla by tě slyšet.“ Jeho hlas tlumila maska. „Dej si pozor na to, co řekneš.“

Vůbec se sama sobě nepodobáš. Jsi tak bledá a křehká, máš nehybnou tvář a zavřené oči. Ofinu máš sčesanou z čela a na nose a ústech máš připevněnou průhlednou umělohmotnou masku. S rukama položenýma na příkrývce vypadáš, jako by si pro tebe měla každou chvíli přijít smrt. V jemné kůži tvého předloktí vězí jehla, kterou ti do žil proudí čirá tekutina z kapačky. Přístroje po obou stranách postele vrní a pípají a do toho zní tvůj dech jako jemné pravidelné sání skrze masku.

Stojím a dívám se na tebe. Ruce mi visí podél těla a třesou se. Bojuji s nutkáním k tobě přiskočit a vytrhnout všechny ty zatracené dráty a hadičky, vzít tě do náruče a držet tě, utéct s tebou, odnést si tě domů.

Sestřička něco dělá s kapačkou. Když se od ní odvrátí, nepodívá se mi do očí. Tváří se přísně a pečlivě zachovává

neutrální výraz, jako by ve skutečnosti chtěla říct: *Takže vy jste její matka? Vážně? A vy jste tohle dopustila? Kde jste vůbec byla?*

Richard si přitáhne židli, postaví ji vedle tvé postele a já se posadím. Protáhnu ruku mezi kovovými tyčkami, které tvoří tvou klec, vezmu tě za ruku a obejmu ji svou dlaní. Stisknu ji, hladím tvé prstíky a začnu ti zpívat. Ale tiše, abychom jen ty a já slyšely písně, které si spolu zpíváme po nocích, když máš horečku nebo prostě jen nemůžeš spát a potřebuješ se pomazlit. Písně, které jsme spolu zpívaly už od chvíle, kdy ses narodila a porodní asistentka mi tě poprvé položila do náruče. Zabalili tě do sněhově bílého ručníku a byla jsi celá rudá, pomačkaná a nádherná. Naprosto dokonalé miminko... Říkala jsem si, že ostatní rodiče na porodním oddělení musí být závistí bez sebe.

Vnitřek roušky je horký a vlhký od mého dechu. Nevím, jak dlouho tam spolu sedíme, držíme se za ruce a společně zpíváme. Vím, že mě slyšíš. Víš, že tam jsem, natahuji se pro tebe a snažím se tě přimět, aby ses ke mně vrátila.

2. KAPITOLA

Lékařka byla hrozně mladá. Vypadala, jako by právě dostudovala, a chovala se příliš neformálně. Mluvila s námi v holé kanceláři. Ta byla vybavená levnou pohovkou a několika slabě vycpanými křesly s dřevěnými opěrkami na ruce. Na podlaze se nacházely čtverce drsné béžové rohožoviny. Na jedné stěně visel nevýrazný obraz, na kterém byla váza s květinami. Na té druhé byla samolepka s nemotorným kresleným psem a zubící se kočkou.

„Jsme vám moc vděční, paní doktorko.“ Richard zněl bezradně. Vždycky se snažil vlichotit důležitým lidem, protože doufal, že se tím něco změní. „Všichni jsou tak hodní.“

Seděli jsme vedle sebe na pohovce. Byla nízká a naše kolena podivně vyčnívala. Natáhla jsem se a stiskla mu ruku. Jeho prsty byly studené, pevné a povědomé. Odtáhl se a roztržitě mě poplácal po ruce. Stvořili jsme tě, on a já. Kdysi jsme byli šťastní, než se naše rodinka rozpadla.

„Došlo k rozsáhlému krvácení do mozku.“ Lékařka hovořila s přehnanou starostlivostí, jako kdybychom byli idioti. „Krvácení tlačí na mozkovou tkáň. Stále ještě nevíme, jak moc závažné poškození to způsobilo.“

Poposedla si na kraj křesla a ruce si složila do klína. Působila dojmem, že má naspěch.

„Proč?“ Vpadla jsem jí do řeči. „Vždyť byla v sedačce, nebo ne?“

Richard se vmísil do hovoru. „Samozřejmě že byla. Už jsem –“

Přikývla jsem a pokračovala. „Ta ji má přece ochránit.“

Lékařka zaváhala. „Sedačka jí pravděpodobně zachrání la život.“ Zvedla předloktí a naznačila rukou trhavý pohyb. „Ale i když je člověk připoutaný, síla nárazu může způsobit traumatické poranění mozku. Může za to přímý náraz. Měkká tkáň narazí do lebky, což zapříčiní protržení cév a krvácení. Jenže krev nemá kam odtéct, takže může zaplavit mozkovou tkáň a způsobit její poškození.“

Richard zamrkal. „Takže co –“ zaváhal a hledal slova, „co to znamená?“

Lékařka se zahleděla na stěnu za našimi zády. V její tváři nebyla ani stopa po laskavosti, jen rozpačitost.

„Prognóza je nejistá. Pokud se nic nezmění, udržíme ji v bezvědomí nanejvýš dvacet čtyři hodin a potom zkontrolujeme krvácení.“ Odtrhla pohled od stěny a podívala se na mě s Richardem. „Kóma napomáhá zotavení, protože snižuje nitrolební tlak.“ Zhluboka se nadechla. „Její tělo prožilo závažný šok. Uvědomujete si, že ji museli resuscitovat? Doteď si vedla dobře.“ Zaváhala. „Mohlo však dojít nejen k přímému, ale i ke zpětnému nárazu. Krvácení způsobené sekundárním nárazem do zadní strany lebky. Ale zatím tomu nic nenasvědčuje.“

Venku se ozval křik. Vzdálené hlasy zněly jako z jiného světa. Mé auto stojí na parkovišti a čeká. Místo, kde měla být tvá sedačka, je prázdné. Na koberečku jsou rozházené hračky, obaly od sušenek a prázdné krabičky džusu.

„Je to bojovnice,“ řekla jsem. „Ona to zvládne.“

Lékařka si odkašlala. „Podle mých zkušeností s případy, jako je tento –“

„A kolik přesně?“

Odmlčela se a tázavě se na mě podívala.

„S kolika případy, jako je tento, jste se už setkala?“

„Jennifer!“ ozval se Richard zahanbeně.

Lékařka se tvářila lhostejně. „Podle mých zkušeností je teď nejdůležitější, abychom ji stabilizovali. Potom bude mít nejlepší šanci na zotavení. Navrhují, abyste šli domů a trochu si odpočinuli. Pokud se něco změní, zavoláme vám.“

„Ne.“ Zavrtěla jsem hlavou. „Ne, zůstanu tady.“

Richard se zamračil. „Možná má paní doktorka pravdu. Jestli se –“

„Neopustím ji. Jsem její matka.“

Zavrtěl hlavou, jako by se za mě chtěl omluvit.

Bylo mi to jedno. Toužila jsem jen po jediném, vzít tě do náruče a odejít z tohoto beznadějného sterilního místa. Chtěla jsem tě odvést domů, zatáhnout závěsy a posadit se do prosezeného křesla v rohu tvého pokojíčku. Chtěla jsem tě jen objímat, kolébat a už nikdy tě nepustit.

Lékařka vstala. Došla ke dveřím, potom se otočila a podívala se na mě.

„Ujišťuji vás, že se jí dostává té nejlepší možné péče.“

Nepouštěli mě k tobě často. Vždy časně odpoledne a večer mi dovolili posadit se na chvíli vedle tebe, abych tě mohla držet za ruku a něžně ji políbit, hladit tě po studeném hladkém čele a zpívat ti. Připadalo mi, že jsi na míle vzdálená, zlatíčko. Jako bys odletěla na neznámé místo.

Natáhla jsem se dopředu, abych zkontrolovala pomalý pravidelný rytmus tvého dechu a přesvědčila se, že jsi pořád se mnou, že jsi stále ještě naživu. Přístroje u tvé postele vrněly a pípaly, čísla na monitorech stoupala, klesala a někdy blikala a na jiné obrazovce se nekonečně odvíjela stoupající a klesající vlnovka.

Vysoko u stropu visela na kovovém rameni televize. U vzdálené stěny stálo bílé smaltované umyvadlo s lékařskou baterií, lesklými kovovými dávkovači tekutého mýdla a papírovými ručníky. Pod ním byl bílý plechový koš s pedálem, na kterém bylo napsáno *Nebezpečný odpad*.

Nikde jsem neviděla hodiny. Tento pokoj existoval mimo čas, den a noc, ráno a večer se slévaly v jedinou sterilní nicotu a jediným rytmem byly tvé nádechy a výdechy skrze masku.

A já tam seděla, pozorovala tě, trpěla a děsila se kroků, které přicházely, aby mě donutily odejít.

Hodiny strávené bez tebe byly těžké. Čekárna většinou zela prázdnotou. Představovala jsem si Richarda, který byl doma s Ellou. Ona určitě odpočívala a on ji rozpačitě a trochu neobratně, ale zároveň něžně obskakoval. Přemýšlela jsem, nakolik se soustředí na ni a myslí na nás. Podívovala jsem se nad tím, jak se lidé dokážou takovým způsobem rozvojit.

Oddělení se zklidnilo a utichlo. Stála jsem na stolku a snažila se znovu přilepit ouško myšky Minnie. Sledovala jsem sestřičku, jak za svým stolem přehrabuje papíry a šeptem si povídá s mladou ženou, která ji přišla vystřídat. Podepřela jsem si hlavu rukou a zahleděla se na velké hodiny, které visely na stěně za ní. Pomalu se blížila noc. Světlo nade mnou tiše bzučelo. Na podlaze se odrážely nejasné obrazce. Cítila jsem se otupělá.

Pletou se. Ty bys mě neopustila. Jsi bojovnice. Vycítila jsem, že tam jsi, natahuješ se po mně a bojuješ o přežití. Zavřela jsem oči, svěsila ramena a snažila se k tobě vyslat veškerou svou sílu a dát ti najevo, že jsem tu s tebou a chci, aby ses uzdravila.

„Kousek dál po chodbě je kavárna.“

Sestřička, dívka s pihovatými tvářemi, se nade mnou nakláněla. Nesměle se usmála a ukázala doprava na dveře, které vedly pryč z oddělení.

„Není to žádná sláva, ale je to lepší než nic. Určitě jste nic nejedla, že?“

Zavrtěla jsem hlavou. Bylo mi špatně.

„Brzy zavírají. Kdyby se něco přihodilo, dojdu pro vás.“ Poplácala mě po rameni. „Jděte, dokud mají ještě otevřeno.“

Napjala jsem se a chtěla něco namítnout, ale pak jsem vzhledla a spatřila její tvář. Měla laskavé oči. Ztěžka jsem vstala a zatočila se mi hlava. Chytla mě za loket a pomohla mi najít rovnováhu.

„Zkuste něco sníst. Budete potřebovat sílu.“ Odmlčela se a zamyslela. „Možná tady strávíte celou noc.“

Měla pravdu, kavárna nebyla nic moc. Byl tu asi tucet stolů s plastovými ubrusy a nepohodlnými židlemi a pult, u kterého prodávali čaj, kávu, sendviče, panini, čokoládové tyčinky a chipsy. Celé místo zelo prázdnotou a působilo dojmem pusté a bezútěšné benzinové stanice ve tři ráno.

Koupila jsem si láhev perlivé vody, sedla si do rohu, opřela si hlavu o vybílenou studenou stěnu a zavřela oči.

„Jste Graciina máma?“

Zaslechla jsem jemný mužský hlas, otevřela oči a okamžitě se narovnala.

„Co se stalo?“

Usmál se a natáhl ke mně ruku, aby mě uklidnil. „Nic. Omlouvám se, nechtěl jsem vás polekat.“

Byl vysoký a měl jemné tmavé vlasy a šedý kašmírový kabát. V ruce držel kelímek s kávou a pod paží měl zastrčené noviny *Daily Telegraph*.

„Můžu?“ Kývl k židli, která stála naproti mně.

Pokrčila jsem rameny. Co na tom záleželo? Záleželo vlastně ještě na něčem jiném než na tobě?

„Jmenuji se Matthew Aster. Pracuji na pediatrii. Právě mi skončila směna.“

Prohlédla jsem si ho pozorněji. Vypadal tak na čtyřicet pět nebo možná trochu starší. Měl živý zvrásněný obličej, jako by doposud prožil nelehký život. Jeho inteligentní a hloubavé oči vyhledaly ty mé a čekaly.

„Jste lékař? Staráte se o Gracie?“

„To úplně ne, ale jsme malý tým. Bavili jsme se o tom. Zahlédl jsem vás předtím na JIPce.“ Zašoupal nohama. Vykuchovaly zpod stolu. Měl černé a pečlivě vyleštěné polobotky. „Je mi líto, že zažíváte tak těžkou situaci.“

Odložil noviny na stůl. Na titulní straně byla fotografie královské rodiny, Charles a Camilla na cestách. Viděla jsem ji v trafice, když jsem tehdy mířila do supermarketu. Připadá mi, jako by od té doby uběhla celá věčnost. Jako by se to odehrálo v jiném životě. Ukázal na láhev vody.

„Nic víc si nedáte? Můžu vás na něco pozvat?“

Zavrtěla jsem hlavou. „To mi stačí. Opravdu.“

Vytáhl z kapsy oplatku Kit Kat, rozpůlil ji a položil přede mě. Potom rozbalil svou půlku, dal se do jídla a každé sousto zapíjel kávou.

Vybalila jsem oplatku ze stříbrného papíru a začala okusovat čokoládu. Byla strašně přeslazená, tak jsem ji položila zpátky na stůl. „Uzdraví se?“

Přimhouřil oči. Zajímalo mě, co mu o mně řekla ta všetečná mladá doktorka. *Matka je problematická. Neomalená. Není divu, že ji manžel opustil.*

„Ještě je příliš brzy,“ řekl starostlivě, „ale vede si dobře. Zatím nedošlo ke komplikacím. To je pozitivní.“ Zaváhal. „Musíme postupovat krok za krokem.“

Napila jsem se vody a zadívala se do fádni nemocniční chodby. Obloustlá žena se s pomocí chodítka šourala k toaletám. Měla nateklé nohy a natahovala krk.

„Tohle se nemělo stát.“ Mluvila jsem spíš sama k sobě. „Jsou jí teprve tři. Prostě si ji chci vzít domů.“

Nahnul se ke mně a chytl mě za ruku. Měl silné teplé prsty a na kloubech kudrnaté černé chlupy. Myslela jsem na to, jak Richard svou ruku odtáhl a jak je uklidňující, že se mě někdo dotkl, i když to trvalo jen chvíli.

Polkla jsem a snažila se zadržet pláč. „Gracie pro mě znamená všechno. Udělala bych pro ni cokoliv. Kdyby třeba potřebovala orgány, může dostat ty mé.“

Přikývl. „Já vím, ale obávám se, že to není tak jednoduché.“

Žena za pultem začala uklízet chipsy a čokolády do kartónových krabic. Došel k ní, vzal z lednice jeden ze zbývajících sendvičů, zaplatil a potom se vrátil a položil ho na stůl.

„Jen pro jistotu. Možná to bude dlouhá noc.“ Sáhl do kapsy kabátu a vytáhl z ní propisku. Napsal na vršek novin své jméno spolu se svým telefonním číslem a potom ho odtrhl. „Kdybyste měla nějaké otázky. Nebo si jen potřebovala s někým promluvit. Zavolejte. Kdykoliv.“

Vzal své noviny, kývl na mě, jako bychom se na něčem domluvili, a se zasvištěním kabátu se obrátil k odchodu. Měl dlouhou sebevědomou chůzi a široká záda. Dívala jsem se za ním i dlouho poté, co zmizel z dohledu.

3. KAPITOLA

Ella

Bolí mě celé tělo. Postel je měkká a teplá. Potřebuji si odpočinout, ale strašně se bojím zavřít oči. Pokaždé totiž vidím její tvář. Objevila se pár vteřin před srážkou. Její oči se rozšířily strachem a zahleděly se na mě. Měla krásně upravené obočí a pootevřela rty namalované temně rudou rtěnkou.

Potom došlo k tomu strašlivému nárazu. Ozvala se rána, jak mi do obličeje vystřelil airbag. Pás mě škrtil na prsou a hodilo to se mnou dopředu a dozadu. Připadala jsem si bezmocná jako figurína při crash testu, kterou vymrští náraz ve zpomaleném pohybu.

Následovalo naprosté ticho. Život se pozastavil. Doprava se zastavila. Uši mi naplnilo ohlušující pištění a přehlušilo svět živých. Přehlušilo dokonce i svět mrtvých.

Zeptala jsem se jednoho zdravotníka: „Je v pořádku?“ Můj hlas zněl jen jako skřehotání.

„Neměj obavy, květinko. Nic jí není.“

Jejich velké silné ruce se míhaly nad mým tělem. Kontrolovaly, hodnotily, vytáhly mě ven a položily mě na nosítka. Zatímco mě odnášely pryč od vraku auta, zahlédla jsem oblouk pouliční lampy, který se skláněl pod zamračenou oblohou. Užasle jsem na něj zírala. Dokonalá křivka. Tak půvabná. Jako ohýbající se ruka tanečnice.

Mysleli si, že se zajímám o Gracie, která byla pořád ještě vzadu, zlověstně potichu. Samozřejmě mi lhali. Vůbec nebyla v pořádku. To nejhorší mělo teprve přijít. Ale v tu chvíli, uprostřed chaosu po autonehodě, kdy se se mnou točil celý svět a já sotva věděla, kdo jsem a kde jsem, jsem ve skutečnosti myslela na *ni*. Na tu dívku, kterou jsem vůbec neznala a jejíž tvář se mi vypálila do vzpomínek.

Richard mi o tom později vyprávěl.

„Bylo to rychlé,“ řekl. „Doktoři říkali, že vůbec netrpěla.“

Co ti o tom věděli? Neviděli její oči. Tu hrůzu, která se v nich odrážela.

„Nemysli na ni.“

A jak jsem to měla udělat? Nemohla jsem tomu zabránit. Zatímco mě doktor prohlížel, musela jsem se pořád ptát. Kolik jí bylo let? Jak se jmenovala? Potřebovala jsem vědět, jak se jmenovala.

„Nedělej to, Ello.“ Richard vypadal zničeně. „Nech toho. Nemůžeš s tím nic dělat.“

Když mě posadil do taxíku, který na mě čekal před nemocnicí, musel mi konečně říct o Gracie. Pořád se omlouval a nervózně řidiči vysvětloval, kam mě má zavézt. Mrzelo ho, že nemohl jet se mnou. Bylo mu to hrozně líto. Měl by se o mě starat. Jenže Gracie na tom byla špatně. Doktoři nevěděli, jestli přežije. Měl zarudlé oči.

Než zavřel dveře taxíku, sklonil se, aby mě mohl políbit.

„Zvládneš to?“

Neodpověděla jsem. Bylo mi zle. Chudák Gracie. Co když umře? Ach bože.

„Ello, není to tvoje vina.“ Viděl, jak jsem zoufalá. „To přece víš.“

Opravdu?

Dívám se na strom, který stojí před oknem do ložnice. Jeho holé, ostré a tenké větve tvoří černé čáry oproti bílé obloze. Za pár měsíců na nich znovu vypučí poupata a obalí se listy. Jenže ta dívka (prý se jmenovala Vanessa) už nikdy neuvidí sluneční svit, ptačí hnízda ani zeleň. Nic z toho, co si v životě naplánovala, se nestane.

Dole prásknou dveře. Potichu ležím a naslouchám. Jde do kuchyně a otevře lednici. Slyším cvaknutí a zasyčení, když otevře plechovku piva. Nebo coly. Vyčkávám.

Na schodech se ozve jeho pravidelná chůze. Jakmile vejde do ložnice, zavru oči a předstírám, že spím. Proč to dělám? Toužím po tom, aby mě obejmul. Chci se mu rozplakat v náruči a říct mu, že za to můžu já, že je to všechno moje vina, a jestli Gracie umře, bude to kvůli mně. Potřebuju to ze sebe dostat a nechat se utěšit, ale nemůžu. Místo toho kolem sebe vztyčím zeď. Tak jako vždycky.

Nehybně stojí ve dveřích a v tom tichu cítím, jak mě pozoruje, přemýšlí, jestli spím, a neví, co má udělat. Zadržím dech. Neslyšně křičím: *Pojď ke mně, drž mě, láska, prosím.* Napjaté ticho se prodlužuje. Potom se protrhne. Otočí se k odchodu a je to má vina. Odehnala jsem ho, přestože toužím po jeho blízkosti. Proč by se mi mělo dostat útěchy? Jakým právem bych se měla cítit v bezpečí a milovaná, když Gracie bojuje o život a ta dívka, Vanessa, je mrtvá?

O několik hodin později se pohne matrace, když si lehne vedle mě. Obejme mě vřelou rukou kolem pasu a já se zachvěji a povzdychnu si. Políbí mě mezi lopatky. Není v tom nic sexuálního. Jen něha a láska. Jeho polibek vyjadřuje: *Nedávám ti to za vinu. Nemůžeš za to.*

Postupně se jeho svaly uvolní a ztěžknou. Nechápu, jak může po tom všem, co se stalo, v klidu usnout. I když ví, že se Gracie možná nedožije rána.

On šel za mnou domů, zatímco ta příšerná žena zůstala v nemocnici. Určitě sedí u postele své dcery, celá bledá a zoufalá, a dělá ze sebe mučednici. Je mi jasné, že z toho viní mě. Teď má další důvod k tomu, aby mě nenáviděla a přála si, abych to byla já, kdo je po smrti.

Ležím naprosto klidně. V krku mi tepe bolest. Na kůži cítím Richardův pravidelný teplý dech. Bojím se usnout. Snažím se zůstat co nejdéle vzhůru a rozeznat předměty zahalené tmou. Nechápu to. Jak je možné, že ještě dnes ráno byla dívka jménem Vanessa naživu a teď už není?

Děsí mě to. Nebojím se umírání, ale spíš temnoty a zapomnění, které na nás všechny čeká. Není divu, po tom všem, co se stalo. Po tom všem, co jsem vytrpěla.

Bála se také? Měla předtuchu, že je jí smrt v patách? Když si nanášela rtěnku, vklouzla na místo řidiče a nastartovala, měla aspoň mlhavé tušení, že se právě vydává na nekonečnou jízdu přímo do nicoty?

4. KAPITOLA

Jennifer

Tu noc jsem napůl seděla a napůl ležela na židlích v čekárně, naproti odlupující se myšce Minnie a poblíž sesterny. Čas se mihotal a mlžil.

Když jsem zavřela oči, za zavřenými víčky mi pluly podivné obrazy. Ty, mé zlatíčko, jak tak maličká a nehybná ležíš v nemocniční posteli, obklopená přístroji. Richardův vyčerpaný obličej, ve kterém se odráží strach. Supermarket s tou svou hlasitou, tvrdou hudbou, zatímco sahám do kapsy pro vyzvánějící mobil.

Ztratila jsem pojem o čase. Jedinými zvuky bylo práskání plastových dveří a jemné hučení stropních světel. Občas se ozvalo zavržení bot, které přecházely mezi pokoji. Sestřička, která se skláněla nad knihou v kuželi umělého světla, si odkašlala a zašoupala nohama. Oddělením prostupoval pach dezinfekčních prostředků. Najednou se mi vybavila vzpomínka z dětství. Z otcova pláště čísela stejná zvláštní vůně nemocnice, kde pracoval.

Zavřela jsem oči a opřela si hlavu o stěnu.

Sestřička se mnou zatřásla. Musela jsem si zdřímnout. Ve spánku jsem se sesunula na tvrdou područku židle. Bolela mě záda a tepalo mi v hlavě, jak jsem se snažila rychle posadit. Měla jsem sucho v ústech a cítila jsem divnou pachutí. Sestřička mi podala kávu s mlékem.

„Říkala jsem si, že ji možná budete potřebovat.“

Nepřítomně jsem na ni hleděla. Všimla jsem si za ní čílého dění. Na oddělení se vracel život a uklízeči a sestřičky tlačili vozíky na začátku další směny a nového dne. Hodiny na stěně ukazovaly za pět minut šest.

„Jak se jí daří?“

„Daří se jí dobře. Lékař přijde za chvíli.“ Odmlčela se a zadívala se na mě. Připadalo mi, že se rozhoduje, kolik toho má říct. „On vám to vysvětlí, ale Gracie je na tom dobře. Měla byste se umýt. Ale nejdřív to vypijte. Vypadáte vyčerpaně.“

Na přecpaných toaletách jsem si osvěžila obličej trochou studené vody a osušila se drsným papírovým ručníkem. Měla jsem rozčuchané vlasy a oči podlité krví. Jak jsem se na sebe dívala do zrcadla, vhrkly mi slzy do očí. Rychle jsem zamrkala a setřela je. *Bože, prosím. Prosím. Uzdrav ji. Udělám cokoliiv budeš chtít. Cokoliiv.*

Strnule jsem se posadila u sesterny, čekala na lékaře a trhla sebou pokaždé, když jsem zaslechla kroky. Bylo sedm hodin. Laskavá noční sestřička se rozloučila, popřála mi hodně štěstí a odešla domů. Nahradila ji jiná, mladší, ale čilejší. V sedm hodin dvacet jsem vstala a došla na sesternu.

„Čekám na doktora.“

Sestřička ke mně stála otočená zády a přes rameno řekla: „Prosím, posadte se.“

Naklonila jsem se přes pult. „Čekala jsem celou noc. Jde o mou dceru Gracie. Prý by mi mohl říct něco nového o jejím stavu.“

„Jak jsem řekla.“ Netrpělivě se otočila. „Lékař tu bude hned, jak bude moci.“

V osm hodin se dveře oddělení rozletěly. Uslyšela jsem mužskou chuži a otočila se. Byl ke mně otočený zády a snažil se s plnou náručí projít dveřmi, ale jeho kštiny tmavých

vlasů, elegantní kabát a vyleštěné boty mi připadaly povědomé.

Když se ke mně blížil, vyskočila jsem.

„Jste to vy? Ten doktor?“

Smutně se usmál. „Bohužel ne. Pracuji na pediatrii, ne na jipce.“

Svěsila jsem ramena.

„Jen jsem se přišel podívat, jestli jste pořád tady.“ Položil na stolek kelímek čaje a papírový sáček. „Říkal jsem si, že budete potřebovat snídani.“ Otevřel papírový sáček a ukázal mi croissant.

„Děkuji,“ odpověděla jsem, ale nedotkla se ho. „Sestřička říkala, že se jí daří dobře. Čekám na doktora.“

Podíval se na mě tak soucitně, že jsem se musela kousnout do tváře, abych se nerozplakala.

„Neříkala by to, kdyby to nebyla pravda. Víím, že je to těžké, ale už to nebude dlouho trvat.“ Podíval se na hodinky. „Denní směna právě začala.“

Podlomily se mi nohy a ztěžka jsem se posadila.

Starostlivě mě pozoroval. „Měla byste něco sníst.“

Potom se vydal pryč. Předklonila jsem se, zahleděla se na croissant, ale pořád jsem se ho ani nedotkla.

Za chvíli se hbitým krokem vrátil a sklonil se ke mně. Sestřička nás zamračeně pozorovala.

„Mluvil jsem s lékařem,“ zašeptal. „Přijde hned, jak skončí s poradou. Už to nebude dlouho trvat.“

Přikývla jsem. Chtěla jsem mu poděkovat, ale nevydala jsem ze sebe ani hlásku.

Podíval se na hodinky. Představila jsem si, jak na něj na oddělení čekají pacienti.

„Musím jít, ale zkusím sem později zase zajít. A prosím, zkuste něco sníst.“

Náhle se otočil a zase odešel. Croissant byl teplý. Kousek jsem odlomila a trochu nadrobila.

V osm čtyřicet se mi představil nový lékař a zavedl mě chodbou do malé místnosti. Měl americký přízvuk. Ukázal na nízké křeslo s dřevěnými područkami, potom se posadil na kraj stolu přede mnou a zkřížil kotníky. Na sobě měl rozepnutý bílý plášť a na krku se mu houpal stetoskop. Vypadal sotva na čtyřicet.

„Její vyhlídky jsou docela optimistické,“ řekl. „Ještě není z nejhoršího venku, ale před pár hodinami se u Gracie objevily známky obnovené mozkové činnosti frontálních laloků. Tam, kde došlo ke krvácení.“

„To je dobré?“

Poškrábal se na nose. „Ještě je příliš brzy. Noční tým jí snížil množství léků. Pokud na to zareaguje dobře, pokusíme se ji na konci dne probudit z umělého spánku.“

Zírala jsem na něj a snažila se vše pochopit. „A?“

„Zatím to vypadá dobře.“ Prohlédl si své okousané nehty. „Právě jsem mluvil s vaším, ehm, s Graciiným otcem. Už sem jede. Chtěla byste ji vidět?“

Okamžitě jsem vstala.

„Nedělejte si přehnané naděje. Pořád je v bezvědomí. Ještě nějakou dobu se nedozvíme, k jak rozsáhlému poškození tkáně došlo.“

Možná toho řekl víc. Nevzpomínám si. Slyšela jsem jen, že děláš pokroky a že tě můžu vidět. Na ničem jiném nezáleželo.

Žaluzie ve tvém pokoji jsou zatažené. Jedinou známkou rána je světlo, které dovnitř proniká kolem jejich okrajů. Vypadáš vedle řady přístrojů maličká a zranitelná. Tak bledá a tichá.

Sestřička nás nechá o samotě a já si vyzuju boty a vlezu si k tobě na tvrdou nemocniční postel, do tvé kovové klece.

Protáhnu ruce klubkem trubiček, které ti vedou z obličeje, rukou a polštářků přilepených na spáncích, a opatrně ti nadzvednu ramena. Položím tě na bok a opřu si tvou hlavu o rameno. Sundám si tu pitomou vlhkou roušku, přiložím rty na tvou studenou pokožku a zašeptám: „Gracie, broučku. To jsem já. Maminka je tady.“

Začnu ti potichu zpívat *You are my Sunshine*. Je to jedna z našich oblíbených písní. A zatímco zpívám, vidím tě, jak se točíš v obývacím pokoji s rozpřaženýma rukama. Vykulíš oči, protože se točíš tak moc, až se ti zamotá hlava. Když začneš vrávorat, řekneš svým vysokým hláskem: „Krásně tančíš, Gracie,“ protože mě chceš přimět, abych to řekla sama.

Jak tam s tebou ležím, čas se zastaví. Hladím tě po tváři a jedinými zvuky je vrnění a pípání přístrojů a tvé jemné dýchání. Nic jiného neexistuje. Záleží jen na tobě a na mně, má Gracie. Záleží jen na tom, že jsme spolu, v bezpečí a ukryté před zbytkem světa.

5. KAPITOLA

Richard vypadal hrozně. Bradu měl pokrytou strništěm tmavých vousů a oči podlité krví. Přispěchal dveřmi a potom se zastavil a přizpůsobil se tichu a klidu na oddělení. Setřásl si z ramenou kabát, pod kterým měl vytahany svetr a džíny, a ztěžka se posadil vedle mě.

„Už jsi ji viděla?“

Přikývla jsem. Nebyla jsem si jistá, že dokážu promluvit.

Netrpělivě klepal nohama. „Před chvíli mi volali. Doktor Anderson mi volal.“

Pokrčila jsem rameny.

„Zněl optimisticky. Říkal, že se jí daří docela dobře.“

Naklonil se a pozorně si mě prohlédl.

„Jsi v pořádku?“

Koutky úst mi povadly. Předklonila jsem se, schovala obličej do dlaní a rozplakala se. Nečekala jsem to. Nechtěla jsem brečet, protože Richard nikdy nevěděl, co má dělat.

„Omlouvám se,“ vzlykla jsem usmrkaně jako dítě. „Já jen... nemůžu přestat myslet...“

Chytil mě kolem ramenou, přitáhl si mě blíž a neohrabaně mě pohladil po vlasech. Byl napjatý, ale bylo mi to jedno. Prostě jsem se mu zhroutila do náruče a rozeštkala se.

„Já vím. Já vím.“

Nevíš, pomyslela jsem si. *Nemáš ani ponětí*. Miluje tě, Gracie. Opravdu tě miluje. Ale ne tak jako já. Nikdy ho láska

k tobě nepřemohla. Nikdy kvůli ní netrpěl. To byl jeden z mnoha rozdílů mezi námi.

A obě nás opustil, opustil nás kvůli ní. Na to nezapomeň. On tě každou noc neukládá do postele a potom nesedí sám v tichém domě se sklenkou vína. Nestrachuje se o peníze a o to, jak se o tebe postará. Nepřemýšlí nad tím, kdy se všechno tak pokazilo.

„Všechno bude v pořádku.“ Nechal mě plakat, dokud jsem mu nepromočila přední část svetru. Potom vytáhl z kapsy kalhot velký kapesník. Zatřepal s ním, aby ho rozbalil, a podal mi ho. Podle vůně byl čerstvě vyžehlený. „Bude to dobré.“

Kolikrát mi to během těch let řekl? Vysmrkala jsem se, odtáhla se a poplácala ho po svetru. Porušil všechno, co mi, co nám, slíbil. Proč bych mu teď měla věřit?

Odtáhla jsem se. Sundal ruku z mých ramen a zahleděl se na protější stěnu. Já se mezitím snažila vzpamatovat. Seděli jsme tam, vedle sebe, oba vyčerpaní. Zírali jsme na stěnu a čekali a čekali.

Byla jsem mladá, když jsem potkala tvého otce. Příliš mladá. Zrovna jsem dostudovala univerzitu a přestěhovala se do Londýna. Všechno mi připadalo nejisté. Pracovala jsem pro telekomunikační společnost v programu pro absolventy, ale už jsem věděla, že mě víc zajímá oddělení lidských zdrojů než účtárna. Pronajala jsem si malý pokoj v bytě se dvěma dalšími dívkami. Byly milé, ale obě byly starší a měly přátele, tak jsem trávila co nejvíc času venku, abych nezacláněla.

Poznali jsme se na grilování, které pořádal kamarád nějakého kolegy z práce. Moc lidí jsem tam neznala. Vyšla jsem z kuchyně na zahradu se sklenkou v ruce a najednou tam stál. Štíhlý mladý muž v kuchařské zástěře. Skláněl se a foukal na kouřící uhlí.

„Asi to ještě chvíli potrvá.“

Nejprve se na mě nepodíval přímo, ale všimla jsem si, že se usmál.

„Před grilováním se člověk musí vždycky najíst. To je jedno z deseti životních pravidel.“

Zamyslela jsem se nad tím. „A jak zní těch zbylých devět?“

Konečně se otočil a pohlédl mi do očí. Tenkrát měl hezký úzký obličej a jeho úsměv znáš.

„Povím ti jen o tom prvním,“ řekl. „Nikdy neprozrazuj těch ostatních devět.“ Potom si v hraném zděšení zakryl obličej dlaněmi. „Ach ne! Teď už znáš dvě.“

Teď už vím, že byl jen nesmělý. Proto stál sám na zahradě a předstíral, že má něco na práci. Proto mluvil v hádankách. Jenže tenkrát mě to zaujalo. Byl o tři roky starší, měl vlastní auto a studoval, aby se stal právním zástupcem. Připadal mi dospělý a zajištěný.

Pomáhala jsem mu a nosila z kuchyně syrové hamburgery, klobásy a paprikovo-houbové špízy. Sledovala jsem, jak je potírá olejem a obrací. Je to ironické, ale tenkrát mi asi poprvé a naposledy vařil.

Na konci večera mě zavezl domů a naslouchal mi, když jsem mu povídala o práci, šéfovi a spolubydlících. Vyprávěla jsem mu, jak mi připadá zvláštní, že musím po tak dlouhém studiu najednou každý den vstávat v sedm hodin a jet metrem do práce. Svěřila jsem se mu, že mi občas chybí ta svoboda, když jsem se mohla celý den válet a číst a přemýšlet. Ale samozřejmě jsem byla za svou práci vděčná. Věděla jsem, že mám štěstí.

Když jsem se vypovídala, rozhostilo se v autě ticho. Soustředil se na řízení a já měla možnost si ho pořádně prohlédnout. Měl výrazný profil a rovný nos.

„Zítra jdu na jižní břeh,“ řekl. „Chci se podívat, co se děje ve Festival Hall. Nechceš jít se mnou?“

A tak to všechno začalo.

6. KAPITOLA

Ella

Myslí si, že to může použít proti mně, když teď oba trpí kvůli Gracie. Má novou zbraň. Ví o mně tak málo.

Je blázen a nechápe mě už od začátku. Nikdy jsem nebyla její nepřítel. Aspoň ne v tom ohledu, jak si myslela. A rozhodně jím nejsem teď. Pro jednu jsme na stejné straně. Mohla by se jí hodit moje pomoc.

Kdybych na to měla sílu, byla bych v nemocnici po Richardově boku a otravovala bych lékaře a sestřičky neustálým naléháním, aby pro Gracie udělali všechno na světě. Cokoliv, co by zvýšilo její šance na uzdravení. Mějte mě rádi, nebo mě nenávidte, je mi to jedno. Vůbec mě to nezajímá.

Jenže nemůžu. Stěží zvednu hlavu z polštáře. Každý nerv v krku a ramenech mám namožený a rozbolavělý. Místo mozku mám velkou bolavou prázdnotu.

A tak tady jen ležím a cítím se mizerně. Myslím na Gracie a na *ni* a vzpomínám na to, jak to tenkrát bylo.

Chtěla jsem Richarda od první chvíle, kdy jsem ho spatřila. Byla to prostě jedna z těch věcí.

Byli jsme na otevření galerie a on byl nejpodivnější hostem ze všech. Měl na sobě staromódní oblek, stál zády k elegantům a na každý obraz zíral přehnaně dlouho, jako kdyby v duchu počítal do sta, než se přesune k dalšímu. Dnes už ho znám a myslím, že jsem tenkrát asi měla pravdu.

Měl v sobě takovou staromódní laskavost. Jenže zároveň byl nešťastný. Umím to z lidí vycítit. Trápení je cítit zatuchlinou.

Vypadal zmateně, když jsem se objevila po jeho boku a přistoupila k němu blíž, než bylo nutné.

„Nech mě hádat,“ podívala jsem se na kresbu tužkou, která zobrazovala liščí hlavu. „Buď se ti líbí lišky, nebo ses ocitl na nesprávném večírku a teď jsi v pasti a nevíš, jak uniknout.“

Smutně se usmál. „To je to tak vidět?“

„Ano, příteli.“

Měl tmavěmodrý oblek, ale bleděmodré ponožky. Líbilo se mi to. Připadal mi jako muž, který potřebuje zachránit před svým životem, aspoň pro jeden večer.

„Jsi tu s někým?“

Zavrtěl hlavou. Vypila jsem své prosecco, potom jsem vzala jeho sklenici a vypila ji do dna.

„Pojď za mnou.“

Nebyl prvním neznámým mužem, kterého jsem si přivedla domů. Lidé se vypořádávají s bolestí různými způsoby. Já se vrhla zpátky do života a předstírala, že jsem drsnější, než jsem ve skutečnosti byla. Ale myslím, že jsem už tehdy na začátku někde hluboko v sobě vycítila, že on je jiný. Richardův tichý smutek ve mně probouzel touhu vzít ho do náruče, pevně ho sevřít a už nikdy nepustit.

Namlouvala jsem si, že nezáleží na tom, jestli ho přivedu k sobě domů, protože to stejně nikam nepovede. Přímo z něj číselo, že je ženatý. A co bylo horší, ani se to nesnažil zatajit a nesundal si snubní prsten. Navíc jsem byla příliš zničená, než abych se mohla znovu zamilovat. To bylo to poslední, co jsem potřebovala. Opravdový, láskyplný vztah? Nikdy víc.

Cítil se v mém bytě nesvůj. Nalévala jsem mu jednu sklenku za druhou, předstírala, že jsem pořádně opilá, a koutkem